Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 145. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ЧЕРВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 29, 1978 No. 145. VOL. LXXXV.

РОСІЯНИ В ЗСА СТВОРИЛИ ОРГАНІЗАЦІЮ: „ЗА РОСІЮ БЕЗ КОЛОНІЙ"

Ню Йорк (СВУ). — В неділю, 4-го червня 1978 року, в готелі Білтмор відбулося засідання Ради Директорів організації „Американці за Визволення Поневолених Націй" (АВПН) з участю представників різних національних організацій, в тому числі Спілки Визволення України (СВУ). З ініціятиви СВУ була запрошена група російських нових політичних емігрантів.

Голова організації АВПН, д-р Валентина Калиник, відкриваючи засідання запросила до Президії, крім віцепрезидента мгр Раїси Станкевич та секретаря АВПН д-ра Роджера Горошка, лідерів російської групи Ігоря Сінявіна і Петра Болдирьова. Вона поінформувала присутніх про їхню діяльність за останній рік на еміграції в справі заснування нової російської політичної організації для співпраці й творення спільного фронту росіян з не-російськими народами в боротьбі проти комуно-російської імперії за незалежні національні держави.

Ігор Сінявін виголосив слово про створення організації „За Росію без колоній" (РБК), Пєотр Болдирьов прочитав повідомлення такого змісту:

„Від імени групи політичних новоемігрантів з СССР ми проголошуємо створення Організаційного [illegible] Росію бе[illegible] К). Основна мета організації зформульована в її назві. Головні засади, викладені в опублікованих виступах І. Сінявіна і Болдирьова, присвячені національній проблемі в СССР, а саме: „Плятформа для співпраці", „Ми відповідаємо" і „Росіяни — за ліквідацію імперії".

Найближчі завдання Організаційного Комітету:

1. Заохочувати й приймати нових членів;
2. Видання журналу, дальшої розробки ідейних і теоретичних основ;
3. Співпраця з національними організаціями, які стоять на позиції антикомунізму і антиімперіялізму, для спільної боротьби з метою створення суверенних національних держав, в тому числі національної Росії.

Засновники: І. Сінявін, П. Болдирьов.

Адреса Організаційного Комітету РБК: Russia Without Colonies Box, 217, New York, N.Y., 10314, USA.

Присутні представники національних організацій привітали в своїх виступах російських керівників Організаційного Комітету „За Росію без Колоній" (РБК), запевняючи їх в підтримці і співпраці.

Від СВУ виступив ред. Олекса Калиник, від організації гетьманців — Ярослав Савка, від білоруської еміграції — проф. д-р Станислав Станкевіч, редактор і видавець часопису „Беларусь", від Грузинського Національного Фронту — Григорій Абуладзе, від македонців (з Болгарії) — П. Богданов й інші; від американської організації „Союз для відповідальности й моралі" — капітан Рудольф Блаум, автор книжки „Е.Р.А. в епоху блуду".

Увечері того ж самого дня в готелі „Рузвелт" учасники зборів АВПН на запрошення грузинів взяли участь у врочистому зібранні, присвяченому 60-им роковинам проголошення самостійности Грузії, де було присутніх біля 300 грузинів. Під час зачитання привітів, надісланих від Президента ЗСА, конгресменів і сенаторів, голова президії п. Сандро Барателі повідомив присутніх, що на залі є запрошені представники різних національностей, зокрема назвав Олексу і Валентину Калиник як друзів грузинів і запросив до слова. Д-р В. Калиник англійською мовою, привітавши учасників відзначення роковин незалежности Грузії, коротко поінформувала присутніх про початок співпраці з російськими новими емігрантами, які сьогодні проголосили створення Організаційного Комітету „За Росію без колоній". До слова привіту запрошено організаторів РБК І. Сінявіна і П. Болдирьова; з привітом від білорусів виступив д-р Р. Горошко, редактор англомовного часопису „Белорусіян Тайм", з привітами виступали інші представники національних організацій.

Представник радіомовлення грузинського відділу „Голос Америки" узяв інтерв'ю в І. Сінявіна про завдання новоствореного російського Організаційного Комітету РБК для передачі за Залізну Заслону.

Початок мистецького сезону у Гантері

Гантер, Н. Й. (ік) — В суботу, 1-го липня 1978 р., увечері тут у мотелі „Ксеня" на популярно відомій „Кобзярівці" відбудеться, як щороку, відкриття малярської виставки Едварда Козака, знову з синами-мистцями Юрком і Яремою, про що вже була вістка у „Свободі".

Наступного дня, в неділю, 2-го липня, у власній галерії напроти мотелю „Ксеня" Ярослав Вижицький відкриє свою, вже шосту з черги, індивідуальну виставку — коло 40 олійів: пейзажі, портрети, композиції, квіти, овочі — барвисті, кольоритні.

Також у власній галерії постійна мешканка Гантеру Людмила Морозова має завжди відкриту виставку своїх образів, мальованих тонкою олією, що добавляє на акварелі. Цим разом — ще залишились деякі з грецькими мотивами, але здебільша також нові, головно квіти, пейзажі і „мертва природа", всі у прикметному тій мисткині стилі імпресіонізму.

Гантер славиться як мистецький осередок, бо його природа нагадує Гуцульщину і тому приманює туди однаково мистців, як тих, що шукають літнього відпочинку. На превеликий жаль, піонер Гантеру, як українського центру в Кетскільських горах, найпопулярнішого поруч із „Союзівкою", Володимир Кобзяр, згинув минулого року трагічно ще в силі віку, вбитий на широкому шляху в білий день другим автом, недалеко від „Ксені". Вдова Оля Кобзяр, разом з синами, веде далі мотель-пенсіон „Ксеню".

ПОМЕР Д-Р ВОЛ. ІВАНУСА

Ню Йорк. — У вівторок, 27-го червня, в одному з місцевих шпиталів помер ненадійно на серцеву недугу св. п. д-р Володимир Іванус, проживши 67 років. Осиротив дружину Володимиру і дочку Христину. Панахида за спокій душі Покійного буде відправлена в четвер, 29-го червня, в год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Петра Яреми, а похорон в п'ятницю, 30-го червня, в год. 9.30 перед полуднем з церкви св. Юра в Ню Йорку на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку.

КАРТЕР НАЗИВАЄ ВІДНОСИНИ З СССР СТАБІЛЬНИМИ, ВІРИТЬ В УСПІШНІСТЬ ПЕРЕГОВОРІВ

Вашінґтон. — Президент Джіммі Картер, виступаючи в понеділок, 26-го червня на короткій пресовій конференції, яку передавала крайова телевізійна сітка та інші засоби масової інформації, довше зупинився на американсько-совєтських відносинах, які він вважає стабільними. Президент сказав, що Леонід Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, поділяє його погляд про краще відносини між ЗСА і СССР і про переговори САЛМ-2, які тепер ведуться між обома країнами. Президент Картер заторкнув багато інших справ міжнародної політики і довше зупинився над справою затяжних мирових переговорів між Єгиптом та Ізраїлем і висловив своє розчарування з приводу відкинення ізраїльським урядом американської пропозиції відносно окупованих територій, які є основною причиною задержки в переговорах між президентом Єгипту Садатом і прем'єром Ізраїля Бегіном та нерозважним відкиненням єгипетського пляну заздалегідь, заки він ще був обміркований ізаїльським парляментом.

З внутрішніх американських справ Президент порушив справи податків, крайового здоровельного забезпечення тощо. Приявні на пресовій конференції кореспонденти бажали однак довідатися з уст президента Картера, як фактично представляються відносини між ЗСА і СССР і яке відношення до совєтської закордонної політики теперішньої Адміністрації, бо існує, мовляв, різниця поглядів на цю справу між д-ром Збігнєвим Бжезінським, дорадником Президента в справах крайової безпеки, і державним секретарем Сайрусом Венсом. Помимо того, що Президент Картер поновно обороняв Бжезінського перед критиками, в тоні його відповіді кореспондентів відчули, що він більше погоджується з лінією Венса, тобто з рекомендацією дальшої співпраці з совєтами, крім існуючого змагання між ЗСА і СССР, яке, на думку Президента, триватиме ще 15-20 років. Президент Картер застерігає собі однак право не погоджуватись з усіма потягненнями совєтів і такі потягнення критикувати відкрито. Теперішні відносини ЗСА з СССР Картер вважає „стабільними" і вони не є під загрозою.

„Немає безпосередньої загрози для миру", — заявив Президент, — переговори про скорочення стратегічної зброї продовжуються в добрій вірі; немає причини до паніки, і я вважаю це нормальними обставинами". Відповідаючи на запитання про переговори САЛТ-2, президент Картер сказав, що досі зроблено великий крок вперед. Крім того, Президент відмітив, що він поновив запрошення для „президента" Леоніда І. Брежнєва на приїзд до ЗСА, але він свідомий того, що це станеться тільки тоді, коли переговори САЛТ будуть успішно закінчені. Картер додав, що Брежнєв бажає цього самого, що і він: — „миру між нашою і його країнами". В неділю, 25-го червня, Брежнєв обвинувачував Адміністрацію Картера за використовування китайської карти проти Совєтського Союзу, а в понеділок, 26-го червня, президент Картер відповів, що „ми не пробуємо і не будемо пробувати розгравати чи наставляти СССР проти Китаю, чи навпаки".

АМЕРИКАНСЬКІ ВЧЕНІ БОЙКОТУЮТЬ МІЖНАРОДНИЙ СЕМІНАР В МОСКВІ

Москва. — Пресові агентства інформують, що американські вчені, протестуючи проти засуду проф. Юрія Орлова на 12 років позбавлення волі і вбраховуючи дальші переслідування та арешти членів Гельсінкських Груп, відмовляються від участи у тих міжнародних конференціях та семінарах, які відбуваються в Совєтському Союзі. На заклик академіка Андрея Сахарова і Сергея Поліканова, які закликали західних науковців бойкотувати наукові конференції в СССР, західні вчені один за одним відхиляють запрошення совєтських чинників брати участь в наукових з'їздах чи в семінарах будь-якого характеру. Багато американських вчених не поїхали на міжнародну конференцію фізиків, яка тепер відбувається в одній підмосковській місцевості Дубно. Також стало відомо, що велика група фізиків з Каліфорнії не прийняла запрошення на цю конференцію, а речники тієї групи написали листа московським вченим, у якому протестують проти переслідування Груп нагляду за виконання Гельсінкської угоди в СССР і засуду Ю. Орлова. Ініціятор бойкоту, професор фізики на Каліфорнійському університеті в Санта Круз, Майкел Нюнберг, вислав до Москви телеграму на ім'я Леоніда І. Брежнєва, у якій написано, що американські вчені високо цінять співпрацю зі своїми колегами в СССР, але політичний клімат в Совєтському Союзі не надається для вільної виміни думок. В телеграмі знову ж таки пригадується жорстокий засуд Ю. Орлова і переслідування Гельсінкських Груп в СССР.

Під телеграмою проф. М. Нюнберга підписались 15 визначних американських науковців з різних університетів ЗСА.

Академію св. Юра в Ню Йорку відзначено грошевою нагородою

Ню Йорк. (СМ). — Листом з 12-го червня ц. р., адресованим до сестри Мартини, ЧСВВ, директорки Академії св. Юра, Джеймс Кірні, директор Шкіл нюйоркської Архидієцезії, о. Джеймс Ліґуорі, асистент директора шкіл, та п. Джеймс Магоні спільно погратулювали Академії св. Юра за те, що їй призначено грошеву допомогу від стейтового уряду.

У листі зазначено, що це перша школа в історії архидієцезії, яку відзначено. Академія дістала не лише одну таку нагороду, але дві, і всього лише три нагороди були роздані в першому дистрикті публічних шкіл Ню Йорку.

Подання на нагороди приготовила сестра Моніка, ЧСВВ, учителька в Академії та асистентка сестри Мартини. Обі нагороди разом виносять приблизно 5,000 долярів і вони призначені на мистецьке устаткування та матеріяли. Нагороди призначені на шкільний рік 1978-79.

ЗСА ВИПУСТИЛИ З В'ЯЗНИЦІ СОВЄТСЬКИХ ШПИГУНІВ, А СОВЄТИ АМЕРИКАНЦЯ

Ф. Джей Крофорд, звільнений з московської в'язниці на поруку свого амбасадора американський бізнесмен, повертається зі своєю нареченою Вірджинією Олбріш до свого мешкання. Він був схоплений агентами КГБ на вулиці Москви 11-го червня та заарештований під закидом незаконної торгівлі валютою.

Вашінґтон. — Пресові агентства інформують, що у висліді обопільних переговорів, які велися від довшого часу З'єднані Стейтами З'єднаних Стейтів Америки і Совєтського Союзу, в понеділок, 26-го червня ц. р. були звільнені з ув'язнення на поруку свого амбасадора два совєтські шпигуни, до речі колишні працівники в генеральному секретаріяті Організації Об'єднаних Націй, — 43-річний Рудольф П. Чернаєв і 39-річний Валдік А. Енгер, яких службовики Еф-Бі-Ай арештували в місцевості Вудбрідж, Н. Дж. Тому, що вище названі не користувались документами дипломатичної недоторканости, їх держали у нюаркській в'язниці з встановленою судом вимогою поруки в сумі двох мільйонів долярів, що викликало гостру реакцію Москви, яка у відплату заарештувала кілька тижнів пізніше американського бізнесмена Френсиса Джей Крофорда на вулиці в Москві, закинувши йому недозволену торгівлю закордонною валютою і який, згідно з 88-ою статтею совєтського кримінального закону, може одержати 10 років в'язниці і 5 років заслання.

Речники Державного департаменту ЗСА заявили, що розмови про звільнення совєтських шпигунів і Крофорда під опіку амбасадорів їхніх країн, які завершились успішно і спричинились до значного відпруження між обома країнами, вели з американського боку представники Державного департаменту і департаменту Справедливости з речниками совєтського уряду. Чималу посередницьку ролю відіграли обидва амбасадори, Малкон Тун в Москві і Анатолій Добринін у Вашінґтоні, під опіку яких передано тепер заарештованих, які опісля повинні з'явитися перед судом, щоб відповідати за пополнені ними злочини, якщо прокуратура докаже їм вину. Під закидом шпигунства в користь СССР був ще третій совєтський громадянин Владімір П. Зіняків, але він користувався документами недоторканости і йому вдалося опісля виїхати до Совєтського Союзу.

З приводу арешту двох згаданих совєтських шпигунів розвинулась була в Совєтському Союзі справжня шпигуноманія і пропагандивна кампанія в пресі проти американських громадян. Не обійшлося і без погроз з боку міністра закордонних справ СССР Андрея Громика, який у розмові з державним секретарем Сайрусом Венсом в дні 31-го травня ц.р. заявив, що „два можуть грати цю саму гру" і коротко після цієї заяви агенти КГБ силою витягли з автомобіля Френсиса Крофорда, а газета „Известия" помістила довшу „шпигунську" історію про американського віцеконсула Марту Петерсон, якій совєтські чинники дозволили в 1976 р. безшумно покинути СССР, бо таке, мовляв, існувало домовлення між СССР і ЗСА.

Державний департамент ЗСА після довшої застанови прийшов до висновку, що з погляду дальших перспектив у закордонній політиці, ледви чи є сенс продовжувати держати в ув'язненні совєтських шпигунів, тимбільше, що американські громадяни виставлені на ворожу відплату в Москві. Речники Білого Дому заявили, що президент Картер особисто погодився на таку зміну на рекомендацію його політичного дорадника в справах крайової безпеки д-ра Збігнєва Бжезінського. Обидвох совєтських шпигунів передано тепер під особисту опіку амбасадора СССР у Вашінґтоні Анатолія Добриніна.

Керівника „червоної бригади" в Італії засудили на 15 років в'язниці

Рим, Італія. — Ассосіейтед Пресс інформує, що італійський суд в Туріні, після тримісячної розправи, засудив Ренато Курсіо, керівника італійської терористичної групи, яка називає себе „червоною бригадою", на 15 років в'язниці, а 28 інших його спільників, які доконали численних злочинів на території Італії, на менші кари. Приятелі Курсія кількакратно намагалися видобути його з в'язниці, але в кожному випадку уряд був неуступчивий і їхні акції кінчалися виявом ще більш злісного і жорстокого терору. Останнім виявом такого терору було схоплення і вбивство голови Християнсько-демократичної партії і колишнього прем'єра італійського уряду Альдо Моро, тіло якого знайдено в автомобілі поблизу головних квартир Християнсько-демократичної й Комуністичної партій. В часі процесу червоні бригадисти вбили також 10 інших осіб, включно з охоронцями Моро. Терористи концентрували свою увагу в першу чергу на осіб, пов'язаних із судівництвом, поліцією і урядовими чинниками. Терористів судили не тільки за доконані злочини, але також за намагання силою повалити теперішній лад в Італії. Тепер прокуратура підготовляється до чергового процесу над вбивниками Моро, яких поліція заарештувала минулого місяця.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТВ'ЯЗЕНЬ ВИМАГАЄ „ДАТИ СВОБОДУ І НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УСІМ ПОНЕВОЛЕНИМ НАРОДАМ СРСР"

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід продістався новий документ українського самвидаву — заява українського політичного в'язня Богдана Ребрика до голови Президії Верховної Ради СССР. Богдан Ребрик, робітник, був засуджений 1970 р. на 7 років позбавлення волі і три роки заслання за його національні переконання. Він відбуває покарання в Мордовському концтаборі ЖХ 385-1-6. Друкуємо повний текст заяви в перекладі з російської мови.

„Голові Президії Верховної Ради СРСР від політв'язня Ребрика, Б.В., Мордовська АРСР, п. Сосновка, ЖХ 385-1-6 концтабір суворого режиму.

За чесне виконання свого громадського обов'язку, за любов до свого народу, його культури, традицій, мови й літератури мене засудили на 7 років позбавлення волі в таборі особливо суворого режиму і на три роки заслання. Це беззаконня вчинив наді мною Івано-Франківський обласний суд від імені українського народу і нібито в його інтересах. Пане Голово, цією заявою я не прошу Вас про допомогу і не апелюю до гуманности органів радянської влади. Ні. Людиноненависництво, беззаконність, брехня і сваволя покладені в саму основу очоленого Вами режиму: І просити Вас про допомогу та справедливість було би пониженням моєї людської гідности і чести...

Жорстокі, нелюдські умови ув'язнення інакшедумаючих у Ваших концтаборах сьогодні не викликають сумнівів у кого-будь на світі. Тут я хочу торкнутися питання психічного цькування інакшедумаючих у радянській режимовій пресі, радіо і телебаченню, і вказати на його результати, які віддзеркалюються і серед самих інакшедумаючих. Звертаюся з цими питаннями до Вас, як до людини, яка несе пряму відповідальність за злочинні дії пропагандивного апарату у партії і за всі наслідки, що з цього випливають.

Під час перевезення з табору під опіку Івано-Франківського КГБ для так званої „профілактики мозку" в червні-липні 1977 року, я мав щастя на власній спині відчути практичну сторону психічного тиску. Ось тільки деякі факти: 29.VI.1977, після приїзду до Харківської тюрми, відповідальні працівники всіляко понижували мене за те, що я розмовляв з ними рідною українською мовою. А за відмову зняти і віддати нагрудний хрестик вилаяли мене відступником, ворогом і українським буржуазним націоналістом і т.п. На мій протест закінчити знущання, дижурний офіцер (військове звання майора) відповів, що таких ренеs-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Петро і Василь Січко — нові члени Української Гельсінкської групи

Ню Йорк. (Пресова Служба ЗП УГВР).— Серед матеріялів українського самвидаву, які нещодавно дісталися на Захід, є біографічні інформації про двох нових членів Української громадської групи для сприяння виконанню Гельсінкських угод — Василя Січка і Петра Січка, а теж лист, адресований дідові від політв'язня Валерія Марченка та останнє слово Богдана Ребрика на його процесі в Івано-Франківському в 1970 році.

Усі ці документи будуть опубліковані на сторінках української преси і в „Зошитах самвидаву" у в-ві „Сучасність".

Подаємо інформації про двох нових членів Української Гельсінкської групи.

Петро Січко народився 18 серпня 1926 року в селі Витвиця. Учасник національно-визвольної боротьби в Західній Україні, колишній старшина УПА. В 1947 році Петра арештували за участь у здогадному створенні підпільної студентської організації на Чернівецькому університеті п. н. „Організація борців за вільну Україну", яка буцімто мала свою мережу на університетах і інститутах Західньої України. Січка засудили на кару смерти, а пізніше замінено її на 25-річний строк ув'язнення. У 1957 році його звільнили під час загальної амнестії.

30 квітня 1978 року він став членом Української Гельсінкської групи.

Петро Січко одружений, має троє дітей. Живе в Івано-Франківській області.

Василь Січко — син Петра — народився 22 грудня 1956 року в Магадані. Закінчив середню школу в місті Долина, Івано-Франківської області і працював на заводі. В 1975 році почав студіювати журналістику на Київському університеті. Коли це стало відоме органам КГБ, вони викликали до районного відділу батька Василя, Петра, і почали його шантажувати сином, мовляв, або ти станеш нашим інформатором, або твій син Василь буде позбавлений можливости продовжувати студії. Петро Січко рішуче відмовився від такої пропозиції голови районного відділу КГБ Кущенка. 20 липня 1977 року наказом ч. 556 Василя Січка виключили з Київського університету.

12 серпня 1977 року Василь написав заяву до Брежнєва з проханням змінити рішення університету, бо інакше він буде змушений, на знак протесту, відмовитися від совєтського громадянства і прохатиме права еміґрувати. Відповіді Василь не одержав, і 18 вересня він зрікся совєтського громадянства, про що написав заяву до Президії Верховної Ради СССР і УССР. Свій пашпорт і військовий квиток він віддав до районної управи внутрішніх справ московського району Києва. Комсомольський квиток, разом із заявою про вихід з членства ВЛКСМ, він вислав до ЦК Комсомолу України. На початку листопада органи внутрішніх справ хотіли заарештувати Василя Січка, обвинувачуючи його, що він, мовляв, хотів спалити себе на Хрещатику під час святкування 60-річчя СССР, щоб таким чином запротестувати проти геноциду українського народу. Але коли органам не пощастило знайти Василя, вони арештували його батька — Петра — і в'язнили його кілька днів та випустили після того, як закінчилися всі урочистості, пов'язані зі святкуванням 60-річчя.

Василя Січка кілька разів покликали в армію, але він відмовлявся на тій підставі, що не вважає себе громадянином СССР. 17 січня 1978 року Василя арештували і віддали до Івано-Франківської обласної психіятричної лікарні. 31 січня його звільнили.

26 лютого 1978 року Василь Січко став членом Української Гельсінкської групи.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Китайська карта"

Леонід І. Брежнєв, генеральний секретар ЦК КПСС і голова Президії Верховної Ради СССР, виступаючи минулої неділі, 25-го червня ц. р., в Мінську, столиця Білорусії, куди він і маршал Дімітрій Ф. Устінов їздили на параду вручення ордену Леніна Білоруській ССР і ордену „Героя соціялістичної праці" для ставленника Москви в Білорусії Пйотра М. Машерова, ненадійно для всіх, а особливо для політичних спостерігачів і аналітиків американсько-совєтських відносин, заговорив про так звану „китайську карту", яку Адміністрація президента Картера, мовляв, задумує використати у грі проти Совєтського Союзу. Очевидно, Брежнєв назвав таку політику Білого Дому „короткозорою і дуже небезпечною" та погрозив, що архітекти цієї політики, тобто політики ставлення на Китай, „будуть колись дуже жалувати свого вчинку".

Цікаво при тому відмітити, що у своєму телевізійному виступі в Мінську Брежнєв цілковито промовчував головну причину напружености між З'єднаними Стейтами Америки і Совєтським Союзом, хоч про цю напруженість натякав кілька разів загальничково, не входячи в подробиці. Тим часом відомо з раніших виступів президента Картера в Аннаполісі і з виступів його політичних дорадників, зокрема д-ра Збігнєва Бжезінського, голови Крайової Ради Безпеки, і державного секретаря Сайруса Венса, що головною причиною сповільнення переговорів про скорочення стратегічної зброї, охолодження совєтсько-американських відносин і навіть наближення ЗСА до Китайської Народної Республіки, є совєтська аґресивна політика і військові інтервенції СССР й Куби в багатьох африканських країнах з намаганням накинути свою гегемонію країнам Африки та опанувати стратегічні пункти з наміром окружити Західню Европу і країни Близького Сходу з півдня від чорного континенту, заблькувати морські шляхи між ЗСА і Европою та шляхи достави найважливішого сирівцю в світі, а це арабської нафти до З'єднаних Стейтів Америки у випадку конфліктів, щоб тимсамим спаралізувати індустрію і транспорт цієї найбільшої потуги в світі.

Відомо ж бо, що Африка, помимо кількакратних перестороґ Білого Дому, перебуває й далі під гострим натиском совєтської політичної, економічної й військової пенетрації, а кубинські військові частини, згідно з інформаціями військових західніх розвідок, перебувають сьогодні в Альжирі, Лівії, Ґвінеї, Сієрра Леоне, Екваторіяльній Ґвінеї, Анголі, Мозамбіку, Танзанії, Магаскарі, Уганді, Етіопії, а також у Конго. Чималу ролю відіграли вони в інвазії катанґійських партизан на Заїр, що спричинило нові протести Адміністрації президента Картера і відкриті інтервенції Франції й Бельгії, які вислали туди своїх парашутистів для рятування життя свої громадян.

Про всі ці скомпліковані і дразливі справи не знадував у своєму виступі совєтський ватажок, мабуть побоюючись, щоб Вашінгтон не пригадав йому ранішої перестороги, що ЗСА перевірять свою дотеперішню політику невтральности, якщо совєтські акції набиратимуть на силі, або будуть заторкувати інтереси ЗСА чи Північно-Атлантійського Оборонного Союзу. Натомість Брежнєв видумав „китайську карту", використавши для цього поїздку до Китайської Народної Республіки Картерового дорадника Бжезінського і його розмови з новими китайськими керівниками.

Виглядає, що цієї „карти" Брежнєв таки добре налякався, коли він вирішив про неї говорити на провінції, і то у публічній телевізійній передачі. Значить, почалася в СССР психологічна підготова населення перед китайською „небезпекою", якої спеціялісти совєтської проблематики очікували вже віддавна.

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД: НАУКА І ПОЛІТИКА

(Б.С.)— коли поставав осередок українських студій у Гарварді, одним з його завдань було здобути визнання американської вченої громади для законности чогось такого як українознавство, ділянка, поперше, невідомої, а подруге, не дуже шанованої, частково навіть скомпромітованої деякими працями, надто пропагандивними, емоційними, дилетантськими. Щоб здобути таке визнання, треба було бодай трохи відсунутись від української політики, яка не завжди стояла на належному інтелектуальному рівні і тому швидше насторожувала чужинців проти України, ніж здобувала їхні симпатії. З розмаху дійшло до деякого відсунення від усякої політики на всякий випадок. Своєї цілі український Гарвард у великій мірі досягнув: ніхто з американців не підозріває тепер українських гарвардців у якомусь шовінізмі, необ'єктивності, політиканстві і т. п. З українським Гарвардом співпрацюють десятки реномованих американських і позаамериканських учених різного національного походження. За словами проф. Едварда Кінана, ірляндсько-американського приятеля і співтворця українських студій у Гарварді, українці навчились говорити „по-гарвардськи" (подібно як Гарвард, у його особі, навчився говорити по-українськи).

Коли вже нема страху перед підозріннями в політичній необ'єктивності, постає питання, чи не пора українському Гарварді перепроситися з політикою. Хоч політика має інші критерії і методи, ніж наука (в науці одна тільки правда, в політиці стільки правд, скільки груп інтересів, в науці методи делікатні, „чисті", „олімпійські", в політиці часом трохи „брудні", насильні, прагматично-цинічні), все ж таки трудно відділити одну від одної: обидві потребують себе взаємно. Наука потребує політики для грошової і силової допомоги, політика потребує науки для допомоги інтелектуальної. Тоді, як деякі українські вчені соромляться зв'язків з політикою, американська наука таких соромів не має. Політологія (включно з совєтологією), економія, стратегія, політична і господарська географія, соціологія, статистика (з демографією) — це вповні респектабельні науки, дарма що тісно пов'язані з політикою і урядовими органами фінансово і організаційно. Коли вже українознавство стало леґітимною частиною американської науки, нема причин, чому воно мало б обмежуватись тільки трьома „олімпійськими" дисциплінами, запляннованими в Гарварді: історією (переважно давньою), літературою і мовою, стоячи осторонь від сучасних політичних проблем.

Правда, навіть ці „олімпійські" науки не можуть не бути політичними. Наприклад, сам факт, що вдалось у Гарварді вилучити Київську Русь з традиційної в західній науці приналежности до історії Росії і перенести до історії України, до семінару українських студій, має глибоке політичне значення, бо висвітлення державотворчої ролі Києва, Галича і Володимира до XIУ ст. природно наштовхує на думку про аналогічну можливість сьогодні або завтра. Подібно мається справа з історією мови і літератури, хоч тут іще зроблено замало для поглиблення історичної перспективи (особливо в літературі).

Якщо політика, офіційно не запрошена до українського Гарварду, все одно втискається кухонними дверима і різними вікнами та щілинами, то чи не пора її допустити сьогодні головними дверима? Чи не варто включитися українському Гарвардові в американське совєтознавство, яке грає таку велику ролю у формуванні американської закордонної політики? Прикладом цього може бути кар'єра проф. Збігнєва Бжезінського, до речі, колишнього члена опікунської ради українських гарвардських студій. Природа не терпить порожнечі, отже відсутність українознавців у вивченні чорноморського м'якого черева Совєтського Союзу покищо надолужують загальні совєтознавці, які дивляться на цю територію просто як на частину Росії. Якщо українці хочуть, щоб ніщо не говорилося про них без них, повинні цю прогалину в совєтознавстві заповнити. Звичайна річ, деякі українські професори університетів уже давно це роблять, але рідко в таких університетах, голос яких рахується в американській політиці.

У першу чергу тут хотілося б бачити український Гарвард.

Для справедливости треба признати, що чимало вже в цьому напрямку в Гарварді зроблено. Видано бібліографію українського спротиву Юрія Лібера і Ганни Мостович та англійський переклад есеїв Івана Сверстюка. На гарвардськім українськім семінарі виступали такі українські дисиденти як Леонид Плющ, ген. Петро Григоренко і д-р Михайло Штерн. На Постійній Конференції Українських Студій при Гарвардському Університеті обговорювано таке актуальне політичне питання, як московітизація УССР. Проведено в Гарварді конференцію, присвячену господарству УССР. Але, на жаль, матеріяли конференції в нас-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Ярослав Курдидик

АМЕРИКАНСЬКІ ЖІНКИ-ВОЯКИ

Може „чоловічому світові" буде видаватися дивним, але це факт, що Департамент оборони ЗСА висунув вимогу, щоби знести дотеперішнє обмеження, яке забороняє вживати жінок-вояків у безпосередніх фронтових, бойових позиціях. Покищо всі дотеперішні призначення для жінок не вимагали, а навіть виразно перестерігали, щоби жінок-вояків не висилати на передові бойові дії.

Але зростаюча недостача, яка постійно поглиблюється, заставила Пентаґон, щоби він нарешті чітко і виразно здефініював клявзулю, як слід розуміти „бойові" і „не бойові" призначення та підвищив число вояків-жінок з призначенням перейняти ці мілітарні призначення і дійові фронтові функції, які досі уважалися „особливою виключністю тільки для чоловіків".

У зв'язку із цією на свій лад новою військовою реформою дуже багато військових речників заявляє не без слушности, що ще 10 років тому ніхто не поважився б і подумати про те, що жінки-вояки будуть включені навіть до „Почесної Ґвардії Білого Дому". Колишній віцеадмірал В. Б. Терри заявляє, що жінки вже в Другій світовій війні проявили чимало завзяття, видержливости і правдивого геройства, але, не зважаючи на це, таки і залишається беззпірним факт, що деякі важчі праці на суходолі, чи у фльоті вимагають — не в обиду жінкам — таки дійсно чоловічої рішучости, безоглядности і фізичної сили.

А генерал А. В. Волт, бувший командир корпусу Морської піхоти, каже: — „Я не хочу бачити жінок у бойових з'єднаннях морської піхоти. Я завжди був тієї думки, що місце жінки не в тому, щоби вона навчилася орудувати модерною зброєю, а коли заіснує потреба, щоби жінки були примушені поводитися, залежно від ситуації, жорстоко і безоглядно. Від непам'ятних часів — продовжує ген. Волт — чоловіки-лицарі воювали в першу чергу саме для захисту жінок. Мені здається — закінчує генерал, — що я не уявляю собі нічого жахливішого, як бачити жіноче тіло, окривавлене, або порозриване на шматки. Вже вистане, коли це досить часто трапляється з нашими вояками-побратимами.

Цікаво відмітити, що якраз ніхто інший, а самі таки жінки домагаються „бойової рівноправности" нарівні з чоловіками. Жінок у їхніх „рівноправностях" підтримують здебільшого молодші і середнього віку чоловіки, тоді, коли старші віком військові старшини найрішучіше противляться, щоби жінок вживати у безпосередніх фронтових зударах з ворогом.

Чимало теж старшин, які вишколюють в однаковій мірі чоловіків і жінок, заявляють, що вже самий розподіл „в дублюванні" окремих приміщень для першої потреби збільшує не тільки кошти вишколу, але у ще більшій мірі, коли йдеться про фльоту, в якій кожна дослівно „щілина" просторопоємности використовується до максимуму можливостей — поява жінок на чердаках кораблів — невигідна в однаковій мірі і для чоловіків і жінок.

Не зважаючи, однак, на протестні опінії чоловіків, жінки-вояки твердять і запевняють, що вони можуть виконувати всі фізичні праці чоловіків, за невеликими тільки виїмками.

Морський молодший старшина-жінка місс Ж. Деля Блейк, яка була персональним асистентом при адміралі Ельмо Зумвалті, каже, що чоловіки-вояки не перестали ще і далі дивитися на жінок, як на тих істот, що з ними слід тільки цяцькатися і класти в пухом вимощену коробку, щоби їх дещо не придавило, або не зранило. Настав час — каже місс Блейк, що рівноправність, за яку так завзято побиваються жінки — логічно міркуючи, робить їх рівноправними у всьому. І тому не повинно бути ніяких виїмків між жінками і чоловіками, коли йдеться про тих, що одягнули однострій і уважають себе вояками.

Вишкільний інструктор поручник Дорота Ґудвін каже, що ще тому 5 років велися завзяті дискусії між самими таки жінками-вояками про те: — „А що буде, коли нас, жінок, заставлять лежати у першій фронтовій лінії, поруч чоловіків?"

Військові плянувальники вже від довшого часу передбачали, що наплив добровільців у віці 19 років розпічне драстично спадати, а Брукінґс Інститут твердить, що єдина можливість, яке може припинити цей недолік, це дати змогу жінкам включитися побільшеним числом у ряди добровільців. У зв'язку з цією вісткою сенатор Вілліям Проксмаєр заявив у своїй перестoрозі, що за його перевіренням вся професійна армія не зможе вдержатися у найближчих роках, якщо не переведеться примусового ополчення, або всі дотеперішні опорожнілі місця не будуть поповнені, хоч би одною п'ятою частиною жінок.

В останніх двох роках у Повітряних Збройних Силах жінки становлять частину залоги „повітряних наливних важких літаків", що поповнюють пальним стежні літаки і Б-52, деяка частина яких є в постійному „літаючому атомовому поготівлю". А в Армії 14 первісних призначень, які були обсаджувані виключно чоловіками, тепер відкриті для жінок із обслугою у протиракетних ракетах і транспортових гелікоптерах.

Перша жінка-генерал у Корпусі морської піхоти, ген. Маргарита А. Брювер, завважує дуже слушно, що за останніх 7 років прийняли до цього елітарного Корпусу 4.800 жінок. А треба при цьому завважити, що до часу з-перед 7 років ніхто з жінок навіть не поважився б подумати про те, що там на 190.000 буде вже майже 5 тисяч вояків-жінок.

Генерал Брювер твердить, що „ми прийняли і ввели просто неймовірну низку змін, а останніх 10 років нам наглядно показують, що майбутня війна стається все більше технічно вимагаючою і дуже вибагливою, особливо в ділянці електроніки.

Кожний здогадується і погоджується, що чергові війни будуть вестися не лишень самими тільки кулями, але і мізками і в тому якраз випадку жіноче вміння та інтелігентність зроблять їх так само бойово важливими, як і чоловіків".

Корпус морської піхоти має у своєму складі 60 відсотків бойових і 40 відсотків допоміжних з'єднань. І хоч жінки ще не мають безпосередніх призначень до піхоти, артилерії, танків, як теж амфібійно-десантних частин, але зате у допоміжних ролях, головним робом у зв'язку, радаро-компюторних системах, якраз жінки зі своєю точністю, прецизністю і витривалістю почали висуватися на чільні місця у війську.

У зв'язку з цими, ще донедавна неймовірними змінами в освяченій мілітарною традицією структурі, відомий воєнно-політичний коментатор М. Дж. Рутмєр заявляє, що всі ті, які зложили вояцьку присягу на вірність своїй країні, коли зайде потреба, мусять виконувати прийняту оборонну ролю там, де і коли їм прикаже головнокомандувач окремого роду зброї.

УКРАЇНЦІ В НОВІЙ ҐВІНЕЇ

У наших руках — цікава книжечка: „З новогвінейських вражень" Дмитра Чуба (видавництво „Ластівка", Мельбурн, 128 сторінок, 45 ілюстрацій). Цікава вона для нас із трьох різних причин.

Насамперед — цікава сама Нова Ґвінея, другий після Ґренляндії найбільший острів світу, з примітивною папуаською людністю нарівні камінної культури, де випадки людоїдства траплялися ще десять років тому, а щойно в 1948 році було відкрито в горах одно плем'я, яке ніколи раніше не бачило білої людини. Країна прецікавої фавни, з єдиними побіч Австралії представниками родини торбунів — деревними кенгуру, кускусами, з „літаючими лисами" й чудово-барвистими райськими птахами. Країна, де міг без сліду загинути два десятки років тому син Рокефеллера, з'їджений крокодилями — чи папуасами.

А далі — Нова Ґвінея, при всій своїй культурній і політичній відсталості, тепер раптом стала незалежною державою і членом ОН. Потомки людоїдів із людськими кістками в носах нині в Ню Йорку дебатують про долю... старої й культурної европейської нації — України. Як вони радять собі самі з цією їх власною державною незалежністю? А виходить із книжки Д. Чуба, що радять собі досить добре.

Врешті — Нова Ґвінея особливо пов'язана з нашою батьківщиною ще тим, що її першим науковим відкривцем і дослідником був наш таки земляк, найвидатніший український подорожник того часу, Микола Миклуха-Маклай, правнук запорізького отамана, якого тепер присвоїла собі Москва, дарма, що він колись, у 1884 році, казав австралійському кореспондентові в Сіднеї: „Я люблю Україну".

Дмитро Чуб присвячує чималу частину своєї книжки розшукам за слідами Миклухи-Маклая в Новій Ґвінеї. Він відвідав місця, де стояла колись самітня хатина великого відкривця й розмовляв із правнуками його давніх приятелів-папуасів. (Внуки самого Миклухи-Маклая проживають тепер у Сіднеї, бож одружився він із дочкою Ню-Савт-Велзького прем'єр-міністра).

Але десятки років після смерти Миколи Миклухи-Маклая в Новій Ґвінеї жили й працювали ще інші українці — представники найновішої української політичної еміграції — лікарі І. Сірко й А. Ґураль, чи урядовець колишньої австралійської колоніяльної адміністрації, юрист О. Престашевський. Всі вони — так же само як Миклуха-Маклай — із справжньою українською гуманністю, працювали віддано для здоров'я й культурного піднесення папуаського населення колонії — нині самостійної країни.

Книжка Д. Чуба читається легко й приємно й вона напевно притягне увагу всіх тих, що цікавляться географічною екзотикою, чи проблемами „Третього Світу".

О. Питляр

О. Гайський

В КЛІВЛЕНДІ ОПЕРИ, ОПЕРЕТИ Й ...ОПЕРАЦІЇ

Напасник гадав, що з українцями він справиться сам один. Приступивши до банкового віконця, він запрезентував якусь коробку і сказав, що „цю пекельну машину він перекине за огорожу контори й вона розірве всіх", якщо він негайно не дістане каси. Але перерахувався: заки подумати про власну безпеку, урядничка пустили в хід алярмову систему. Напасник, звітривши, що „з діла не буде діла", і справді перекинув коробку за контору, а сам „дав ногам знати" ... За ним пішли в погоню один американський і один український клієнти. Фінал: грабіжник, збитий на квасне яблуко, був відданий в руки поліції, а „пекельна машина" виявилася звичайним страшком .. Але хай ніхто не каже: „оперета" ... Ні урядничка, ні обидва ловці злочинця не знали, що його бомба була фальшива, а в його кишенях не було зброї . . . Мораль епізоду: установа та її працівники дістали доказ справжнього довір'я і співпраці з боку своєї клієнтелі — навіть під ризиком життя! . .

Д-р Богдан Футей, знову переобраний на голову Українських Злучених Організацій (УЗО) — Відділ УККА, заповідає великий ювілей цієї дахової організації, якій цього року стукає 50. В програмі святкувань, яка передбачає видання пропам'ятної ювілейної книги, Фестиваль в українському відділі Городів культури та бенкет. Управа Городів культури з цієї нагоди відступила центральну імпрезу, так званий „Ворлд Дей" — День Світу — українцям на день 10-го вересня. Редактор запляннованої книги Степан Кікта, просить власників різних архівних матеріялів, газетних статтей і світлин, що відносяться до історії УЗО — випозичити ці матеріяли, доставляючи їх на нову адресу УЗО: 5566 Pearl Road, Cleveland, Ohio 44129, телефон 884-5015. (Можна писати теж: Парма, Огайо. 44129).

Цьогорічні національні святкування — зокрема 60-річчя державности — можна б назвати успішними, якби не питання: чим ми, кожний і кожна з нас, відмітили свої святкування? Самою участю в імпрезі? Замало! . . Коли шкільна дітвора святкує Шевченка, то там усе направду „враз з серцем щирим несе офіру": директори, катехити, вчителі і вчительки — цивільні й монахині — працюють над дітьми, щоб вони вивчили і зрозуміли вірші й рецитації. Диригенти із дітворою мозоляться, щоб хор вивчив пісні . . . Тільки публіка на залі вільна від приносу чогось конкретного. Чому б не відзначити великі роковини великим датком на якісь пекучі потреби буднів? . .

У зв'язку з цим хочемо пригадати, що дві сотні українців Клівленду й частинно Лорейну ще 27-го листопада відсвяткували велику річницю, склавши на 100-доляровому бенкеті 42,700 долярів на завершення Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ). Хто почувається до обов'язку, може це зробити — чи жертвувати на подібну ціль — до кінця року. Ювілей триває до 31-го грудня . . .

Важко знайти відповідні слова, що належно оцінили б направду велику роботу нашого жіноцтва, зорганізованого в окремих місцевих Відділах, а з ними — в Окружному Союзі Українок Америки (СУА). Зокрема м'яке місце в серці спостерігача знаходить муравлина праця Комітету „Українська спадщина", при СУА —Округа Огайо. Від 21-го травня й до 10-го вересня в залях Вестерн Резерв Гісторікел Сосаєті, 10825 Іст Більвард, Клівленд 44106, відбудеться заходами цього Комітету маратонська довготривалістю виставка „Українські традиційні мотиви в текстилях і писанках". Про виставку, з 95 експонатами і 370 писанками, друкуються каталоги і 3000 афішів. На кожний місяць передбачена інша програма, з показами техніки вишивання, писання писанок, показом прозірок української архітектури тощо. Інавгурація виставки: неділя, 21-го травня, год. 2:30 сполудня. Голова Комітету: Дженні Вокар, секретарка (й душа цього Комітету): Надя Дейчаківська. Окружний СУА-Огайо очолює заслужена діячка, інж. Ірина Кашубинська.

Погані й добрі вісті — зі спортового сектора. Виявляється, що рекордово - високі осінні поразки футболістів УАСК „Львів" спричинили не тільки цьогорічний відплив майже всіх солідних змагунів до шкільних дружин, — але теж відплив власних резервових футболістів, які, невдоволені своєю ролею запасних, заснували свій власний клюб, із чудернацькою назвою „Динамо-Київ". „Батьки - основники" такого творива не подумали про недоречність такої назви (в Клівленді може бути хіба „Динамо - Клівленд)), ще й про можливість правно-судових клопотів з боку справжнього Динама Київ. Замість робити революти й сецесії, молоді футбольні революціонери краще зробили б, якби попрацювали над своїми недомаганнями на тренінґах — тренер Андрій Шепарович негайно кожного з них поставить на склад першої дружини, як тільки вони виявлять, що туди годяться.

„Операція тренінґ" тепер тим легша до проведення, що в Клівленді, де колись не було ні одного українського грища, тепер буде аж три: УАСК „Львів" винаендував у Свято - Покровської корпорації і збудував своє власне грище при 6810 Бродв'ю Ровд. Від двох років тренер Любомир Мудрий „товчеться" зі своїми юними сумівцями на грищі в обителі церкви св. Йосафата, при 5720 Стейт Ровд. А наприкінці останньої зими, з ініціятиви СУМА та організацій Визвольного Фронту, закуплено для вжитку української молоді при вул. Плезант Веллі і Рідж, 13 акрів землі під Центр української молоді, де, крім відповідних будинків, будуть теж усі потрібні спортові грища і споруди.

В час 1-го, 2-го й 3-го липня ц. р. відбудеться посвячення і відкриття грища УАСК „Львів", з турніром футбольних дружин Приозерної округи, бенкетом і забавою. А ще раніше, в суботу, 17-го червня, в приміщеннях Клівленд Стейт університету, 1983 Іст 24 вулиця, мав відбутися турнір чоловічих і жіночих дружин у відбиванці за чемпіонат Української Спортової Централі на Америку й Канаду (УСЦАК). Згідно з даними фахового тренера відбиванкарів — учителя Зенона Ґолембйовського, „Львів" має солідну чоловічу дружину. Останньо „львов'яни" зайняли другі місця в американських турнірах Кораополісу (Пенсильвенія) і Толіда (Огайо) та вигráли турнір Американських Гімнастів (Турнерс) у Клівленді. В Толідо „Львів" у чисто - українському півфіналі переміг „Черника" - Детройт 15:9, 15:11. Після турніру, в суботу, 17-го травня, була забава в авдиторії церкви св. Сави, вул. Бродв'ю й Ріджвуд.

В закінчення — щось із рубрики „Відлітають". Але ми не про небіжчиків, а таки про живих, що відлітають у різних напрямках із нашого Клівленду у свої „вирії". Для когось за вирій править оселя „Золота осінь", біля Союзівки, для іншого — Каліфорнія чи Флорида, кому замало клівлендських вітрів — переселюється до „вітро-міста" Чікаґо. З відомих активних громадян в останній час залишили Клівленд родина Кавків, інж. Михайло Хронов'ят із дружиною, пакують валізи півтузена інших.

Рекордове прощання мали Володимир й Микола Кавки: він — пластовий діяч і, взагалі, суспільник, неперевершений гуморист пластових ватр і різних громадських бенкетів; вона рецитаторка, хореограф, всебічний знавець українського фольклору і традицій, культурно-освітня діячка. Остоя місцевого відділу „Золотого Хреста".

На блискучому першому прощанні, в ресторані, інший пластовий гуморист, чи сатирик, д-р Микола Грушкевич, забив „утікачам", чи пак, солемізантам сук у параду реторичним запитом до учасників:

Чи ви колись таке чували,
Щоб і Кавки в вирій літали? . .

Разом, було таких прощань шість, а як зважити, що останнє — зорганізоване УЗО-м — було збірним для чотирьох організацій, то було їх десять. Скочило 7 грамот заслуги, окремий вірш (від хору „Дніпро") і багато пропам'ятних дарунків. Пропам'ятна книга, з підписами й побажаннями, розуміється сама собою.

Складаючи це, одинадцяте, побажання всіх благ на новій дорозі (вирію), хочеться сказати: якби так авторові цих рядків таке трапилося, він — проти всіх положень християнської віри — хіба ніколи не думав би вмирати. Бо який інтерес думати про таке, коли вже за життя все знаєш, як тебе бачать і пишуть? . .

(Кінець)

Пригадка в справі збірки на допомогу родині Плющів

У травні, 1977 р. Европейське Представництво Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЕП ЗУАДК-у) в Мюнхені проголосило збірку на допомогу родині Плющів, конкретно на придбання їм власної хати.

Широкі кола нашої громадськости підтримали цю акцію і на протязі одного року зібрано коло 100 тис. німецьких марок.

Родина Плющів живе у власній хаті.

Перший звіт про збіркову акцію опубліковано вже в грудні 1977 року. Багато осіб і установ, яким вислано збіркові листи, хоч вислали гроші, збіркові листи залишили ще у себе для продовження збірки. Просимо всіх, хто дістав збіркові листи, вислати їх якнайшвидше, заповнені або чисті, до ЕП ЗУАДК-у, а решту грошей на банкове конто, або на нижче подані адреси.

Апелюємо також до всіх тих, хто з різних причин досі не мав можливости переслати своєї пожертви на цю ціль, зробити це ще тепер, щоб можна було приготовити повний звіт з проведеної досі акції і з виказом усіх жертводавців.

Гроші просимо пересилати чеками на адреси:

PLIOUCHTCH Leonid
Konto Nr. 5077692
Dresdner Bank A.G.
Gabelsbergerstrasse 63
8000 Muenchen 2

У ЗСА на адресу:

PLIOUCHTCH Leonid
c/o United Ukrainian
American Relief Com., Inc.
1321 West Lindley Ave.
Philadelphia, Pa. 19141

У Канаді на адресу:

PLIOUCHTCH Leonid
c/o Ukrainian Canadian
Social Services
2445 Bloor Street West
Toronto, Ont. M6S 1P7

Гроші переслані через ЗУАДКомітет у Філядельфії і через ССУК в Торонто можна буде відтягати від оподаткування.

Европейське Представництво ЗУАДКомітету.

Адреса ЕП ЗУАДК-у:

United Ukrainian
American Relief Com.
Augustenstrasse 46/III
8000 Muenchen 2

УКРАЇНСЬКИЙ ГАРВАРД...

(Продовження зі ст. 2-ої)

лідок обмеженого бюджету УНІГУ видано поза Гарвардом, зменшуючи цим їх питому вагу.

Щоб узаконнити політичне українознавство в Гарварді, треба було б виразно зформулювати його цілі. Ясно, що тут тільки часткова збіжність цілей американських і українських. Оскільки американцям політичне українознавство могло б тільки допомогти у кращому розумінні їх головного противника і відповідній протидії, для українців воно служило б знаряддям приближення для здобуття повної державної самостійности України. Оскільки американцям зовсім вистачала б невтралізація СССР, українцям йдеться про поділ. Проте, існує і певна збіжність. В основному маючи пацифістичні цілі, американська політика мусить готовитись також на небажану для неї евентуальність війни з СССР. На таку саму евентуальність мусить готовитись українська політика, з тією тільки різницею, що для неї це відносно бажана майбутність (хоч менш бажана, ніж революція, безкровна чи навіть кривава, в СССР). Існують отже можливості плідної співпраці в площині збирання і опрацьовування даних про противника і передумування стратегічних і політичних концепцій на випадок війни з СССР, війни між СССР і третьою стороною та революції в СССР. Така співпраця американського українознавства, пов'язаного з українською політикою (бо веденого передусім українськими силами), з американським совєтознавством, пов'язаним з американською політикою, зосереджена в українському Гарварді, притягнула б урядові субсидії, на які щедрий кожний американський уряд там, де в гру входять інтереси безпеки, а також збільшила б жертвенність таких українських середовищ, котрі більше зацікавлені політично-стратегічними питаннями, ніж абстрактно-науковими. А втім, останні нічого не втратили б від такої реорієнтації частини українознавчого гарвардського потенціялу на сучасність і майбутність, навпаки, скріплення матеріяльної бази українських студій допомогло б також „олімпійським", неполітичним дослідам. Інакше кажучи, гроші, здобуті на вивчення кінця XX сторіччя, допомогли б також у студіях над XII сторіччям.

Вчинення українського Гарварду частиною американського совєтознавства при одночасному утримуванні його в ролі наукового речника політичних аспірацій української громади в Америці і цілому Західньому Світі могло б піти на користь і американському совєтознавству, і аспіраціям українства. Програв би тільки Кремль, але з приводу цього ніхто б із нас не плакав.

УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТВ'ЯЗЕНЬ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

ґатів, як я, треба ліквідувати і що це швидко буде зроблене. Дальше пішла вулична лайка на всіх дисидентів і на їхнього захисника президента ЗСА Картера. Ось тільки одна, найбільш ,невинна' фраза майора: „Вас усіх, разом з президентом Картером, треба ,опедарастить'(!) і ми(!) це зробимо".

Після того на мене нацькували двох гомосексуалістів-розбійників з метою знасилувати мене, — і тільки щасливий припадок запобіг цьому злочинові.

7.VII.1977 у Львівській тюрмі дижурний офіцер (старший лейтенант) особисто побив мене за те, що я захищав мої християнські переконання і відмовився зняти нагрудний хрест. А після побиття вкинули мене в карцер, і спеціяльно вилили на цементову підлогу камери декілька відер води і сказали, щоб я просив Бога її висушити (!). Проти всіх тих фактів сваволі я зробив відповідні скарги і я навіть одержав відповідь, мовляв ,факти не потверджені' (!).

Пане Голово! Ці кричучі факти сваволі є прямим доказом того, що так званий радянський народ або не знає дійсного становища справ у країні, або політичний й економічний камуфляж у країні досягнув дивовижні маштаби. А на чесних, сміливих і добрих людей, людей мудрих, з тверезими поглядами на життя і на тих, які мають свої погляди і переконання — всіми інформаційними каналами зводяться наклепи, знеславлюється добре ім'я й організується всякого роду заплановані кампанії цькування.

Пане Голово! Інтереси майбутнього всього людства вимагають, щоби всі живі люди на нашій плянеті сьогодні знали справжнє положення справ у будь-якій країні світу, а тим більше в країні, що називає себе найбільш гуманною, найбільш демократичною і справедливою країною, яка готується принести для всього світу щастя і спасення від всякого лиха. У країні, де тільки за свої переконання і дійсні потреби думати ... протягом всього 60-річчя існування режиму, знищено мільйони (!) людей. І все це зроблено нібито в інтересах народу, і — що найбільш небезпечне — в імені всього народу. Доволі, панове! Не спекулюйте на довір'ю народу і не прикривайтеся його іменем. Зрозумійте — злочини все будуть злочинами, незалежно на якій висоті Ви проводили Ваші ганебні вчинки. Народ країни давно зрозумів Ваше дійсне обличчя і мовчить тільки задля багнетів і величезного апарату придушення. Етап диктатур і тоталітарних режимів закінчився. Країна чекає серйозних політичних і економічних реформ, країна давиться від репресій і чекає свободи. І чим скоріше це буде зроблено, тим краще для Вас. Пане Голово, у відомому виступі голова КҐБ СРСР, Андропов, безпардонно заявив, що дисиденти в СРСР — це наклепники і тому втікають перед відкритим виступом перед радянським народом зі своїми поглядами... і т.п.

Це заставило мене звернутися до Вас з цією заявою і на цілий світ заявити: я, як громадян, вимагаю дати свободу і незалежність усім поневоленим народам СРСР, а як українець — моєму українському народові в першу чергу, бо в боротьбі проти комуністичного колоніялізму і світового комунізму мій народ зазнав найбільші жертви і продовжує їх нести і боротися сьогодні. Ці переконання й ідеали я готовий боронити перед найбільшою авдиторією народу, в тому числі і радянського й я твердо переконаний, що Вам, панове, це на добре не вийде. Зробіть мені прислугу, киньте мене на поталу народу. Буду Вам дуже вдячний. Успіхів і здорового глузду Вам, народні слуги!

Політв'язень
Богдан Ребрик"

25 років богослужіння о. митрата Бутринського

Чікаґо, Ілл. (ЛуК-а). — В цьому місяці сповнилося 25 років дня рукоположення о. митрата Маріяна Бутринського. Той пропам'ятний день, а разом чи не найважливіший в житті о. Бутринського, був 14-го червня, 1953 року, коли то преосвященний Ізидор Борецький, торонтонський єпископ, доконав акту рукоположення.

Від того часу в о. Бутринського була довга дорога. З доручення він обслуговував Божі виноградники в різних місцевостях, а в 1970-му році, на доручення Блаженнішого Патріярха Йосифа, він прибув до Чікаґо і обняв душпастирську опіку в парафії свв. Володимира і Ольги.

Українська громада в Чікаґо мала багато ґарних, відданих і заслужених богослужителів-священиків. Між ними особа о. митрата Бутринського займає замітне місце.

В неділю, 25-го червня ц. р., парафіяни собору свв. Володимира і Ольги збираються відзначити срібний ювілей богослужіння свого улюбленого пароха, о. митрата Бутринського. Під час урочистостей парафіяни напевно підкреслювати-муть, в першу чергу духовну опіку, яку о. Бутринський так щедро і віддано уділяв своїм вірним. Це самозрозуміле. Одначе, при цій нагоді не можна поминути того факту, що о. митрат Бутринський — це не тільки парох собору свв. Володимира і Ольги, але з точки зору нашої української спільноти тут в Чікаґо, — це визначний громадський діяч на духовному відтинку, який і своїм словом, і своєю невтомною працею, з даром невичерпної енергії, всеціло віддав себе не тільки для своєї парафії, але також для цілої нашої громади, даючи їй моральну підтримку, а зокрема духовий провід, що ми всі помічаємо в різних ділянках нашого організованого українського життя.

Лариса Мельник — доктор медицини

Д-р Лариса Мельник приймає ґратуляції від Пітера Картмела, президента „Фіделіті" банку в Ньюарку, з нагоди одержання диплому доктора медицини.

Лариса Мельник, дочка відомого підприємця і громадського діяча Петра і Наталії Мельників з Ірвінґтону, Н. Дж., здобула диплом доктора медицини, закінчивши 19-го травня ц. р. студії в медичній школі Вашінґтонського університету в Ст. Люїсі. Д-р Л. Мельник, яка спеціялізувалася у педіятрії, почне практику вже 1-го липня ц. р. в одній з лічниць в Сиракюзах.

Закінчивши початкову і середню освіту в українській католицькій школі св. Івана Хрестителя в Ньюарку і в дівочій академії Мерілон у Савт Оранджі, Н. Дж., Лариса вступила на вищі студії до Доґласс коледжу в Ню Брансвіку, Н. Дж. Вищі медичні студії почала в Ратґерському університеті, а опісля перейшла на Вашінґтонський університет в Ст. Люїсі. Працюючи над дослідами в ділянці педіятричної мідицини, Лариса перебувала деякий час в Єйльському і Джонс Гопкінс університетах і в дитячій клініці в Ґеттінґені, Західня Німеччина.

Д-р Л. Мельник є членом Пласту, а перед виїздом на студії до Ст. Люїсу була активною в УСВТ „Чорноморська Січ" в Ньюарку, змагаючись в рядах відбиванкової дружини. Її брат Петро, рівнож активний спортовець - відбиванкар, закінчив цього року Ратґерський університет. Восени цього року він почне студії права в цьому ж університеті.

Д-р Л. Мельник і її батько є членами 25-го Відділу УНСоюзу.

Успіхи нашої молоді

ЗІРКА ДЕРЛИЦЯ — ДОКТОР СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Д-р Зірка Дерлиця

Американська Україна може гордитися новими професійними здобутками нашої української молоді. До тієї когорти нових українських професіоналістів слід зарахувати д-р Зірку Дерлицю з Ню Йорку, яка викладає українську мову в Нюйоркськім університеті та в Академії св. Юра в Ню Йорку, Українознавство.

Панна Зірка Дерлиця — це доня п-ні Анни Дерлиці з дому Ілевич та батька Остапа Дерлиці. Закінчила Гантер коледж у Ню Йорку, студіювала в університеті Індіяна в Блюмінґтоні та викладала там російську мову. Продовжувала вона свої студії в Нюйоркськім університеті далі й 1-го червня 1978 р. урочисто на Площі Вашінґтонського Парку, була промована доктором Слов'янської Філології, після успішного складення усіх іспитів й написання докторської праці на тему „Дієпредкметник в українській і російській мовах на основі повісті про Лесю Українку „Дочка Прометея" — пера Олійника." Дисертація д-р Зірки Дерлиці є вислідом великої ерудиції і наукового опрацювання із вживанням порівняльної методи студій.

Д-р Зірка Дерлиця в Українськім Музичнім Інституті в Ню Йорку вчилася співу й з нагоди 200-річчя Америки і 100-річчя українського поселення в ЗСА дала самостійний успішний концерт в „Амерікен Лендмаркс". Вона і її мати є членами 204-го Відділу УНС ім. козака, священика Агапія Гончаренка в Ню Йорку.

Д-р Олександер Соколишин

ДІЯНА НАБОЛОТНА ЗАКІНЧИЛА ДЕНТИСТИКУ

Діяна Наболотна, дочка Євгена і Анни Наболотних з Трой, Н.Й., закінчила студії 27-го травня ц.р. у Гудсон Веллі Комюніті коледжі, отримавши ступінь Ей Ей ЕС з дентистичної гігієни, а також отримала відзначення Анни Ф. Гайнс за клінічний досвід від Американського Дентистичного Гігієнічного Товариства.

Діяна Лідія Наболотна і її родина є членами 191-го Відділу УНСоюзу в Трой, Н.Й.

Діяна Лідія Наболотна

З діяльности ЛМК в Ню Йорку

Світова мандрівка пісні „Їхав козак за Дунай"

Дуже цікаву доповідь про мандрівку пісні „Їхав козак за Дунай" виголосив у п'ятницю, 24-го лютого ц.р. мгр Роман Савицький з рідкісними звукозаписами та різними варіянтами цієї пісні, що її використали композитори в німецькій, французькій, англійській, польській та американській музиці.

Вечір відкрив голова Клюбу інж. Тарас Грицай вітаючи доповідача і гостей, подаючи короткі відомості про музичну освіту автора та його зацікавлення і відкривання українських мелодій в музичних композиціях европейських народів. Працюючи як голова музично - мистецького відділу Публічної Бібліотеки в Елізабеті, Н.Дж., мгр Савицький має змогу познайомитися з давніми музичними матеріялами та вишукувати в архівах потрібну йому музичну літературу.

У своїй доповіді промовець подав, що довший час не було відомим, хто є автором пісні „Їхав козак за Дунай", пізніше виявилось, що автором пісні був козак-пісняр Семен Климовський, що жив за часів гетьмана Мазепи, а скомпонував її 1715 року, коли багато козаків в тому часі розбилися по світу. Відомості про Климовського знаходяться в рукописі, що зберігається у Ленінграді. Ця пісня є також у збірнику пісень виданім 1806 року в Петерзбурзі, а також поміщено її у збірнику князя Шаховського. Цей збірник українських і російських пісень був в Лондоні вже 1816 року, в Італії 1820. Польський король Станислав Ліщинський, любитель музики, приготовив такий збірник польських і українських любовних пісень, а багато з них увійшло пізніше до польського збірника „Музика до песні польскіх і рускіх в Галіції". Найбільш поширена була вона в Німеччині, знав про неї композитор Франц Лессель. Збереглися записки в купелевій місцевості Баден-Баден, де приїздні співаки з Росії там її співали. Співали її теж і німецькі хори і там її надрукували. У 1816 році музичний геній Бетговен, мавши в руках петроградський збірник пісень, опрацював її на свій лад, про яку знав, що це козацька любовна пісня, а німецький текст пісні починався від слів „Шене Мінка іх мус шайден" (гарна Мінко — мушу від'їхати). Бетговен проживав тоді в столиці Австрії Відні, де царським амбасадором був граф Розумовський, що був добрим знавцем музики і великим приятелем геніяльного музика, якому матеріяльно допомагав, за що Бетговен присвятив йому декілька своїх творів. Правдоподібно із цього джерела знав Бетговен про петроградський збірник пісень і з нього користав. Козацька пісня „Їхав козак за Дунай" — це маршова пісня, але Бетговен зробив з неї любовну пісню.

Після викладу, присутні прослухали звукозапис співу німецького тенора „Шене Мінка". У 1819 році Бетговен ще раз повертає до оригінального тексту пісні і творить новий музичний твір опус 107, побудований на мелодії пісні.

В столиці Відні проживав у тому самому часі що й Бетговен, відомий композитор Карль Вебер. Він також послужився мелодією пісні „Їхав козак" у своєму романтичному музичному творі опус 40, що його присутні прослухали із звукозапису. До тих двох авторів прилучився також віденський композитор Гумель і це тріо — Бетговена, Вебера і Гумеля називали „Віденською композиторською школою". Усі вони у своїх музичних творах опрацювали нашу пісню.

У другій частині вечора, автор згадав про появу збірників піссень, що прийшли до Америки з Німеччини з маркою „Кляйнрусіш" і ті збірники перевидано тут уже в 1820 році, а потім у 30 і 40-их роках минулого століття. Тепер уже не пишуть „рашен", а виразно зазначують, що це українська пісня, що треба завдячувати нашим молодим знавцям музики, до яких належить і доповідач. Пісню „Їхав козак за Дунай" використав теж американський композитор з Брукліна, Ґершвін у своїй опереті, як сентиментально - романтичну пісню. Використано її також в джазовому варіянті, що звучить досить цікаво. У 1966 році незнаний автор згармонізував її на оркестру, подекуди з джазовим темпом, і це є покищо остання версія цієї славної пісні композитора Семена Климовського — українського козака.

Б.Б.

Пам'яті Володимира Керода

У понеділок, 30-го січня ц.р. несподівано й передчасно помер громадський і політичний діяч, український патріот, провідний член ОУН, член середовища Закордонного Представництва УГВР і член Братства Дивізійників — Володимир Керод. У четвер, 2-го лютого ц.р. найближча й дальша родина, друзі ОУН і середовища ЗП УГВР, друзі по зброї Першої Української Дивізії, приятелі й знайомі віддали останню прислугу сл.п. Володимирові, відпровадивши його на вічний спочинок. В середу відбулась панахида у похоронному заведенні Петра Яреми, що її відправив о. И. Кузьмяк ЧСВВ. Покійного Володимира попрощав автор цих рядків від середовища ЗП УГВР і його найближчих друзів з Мюнхен, Англії, Філядельфії, Вашінґтону, підкресливши при тому найбільш суттєві фраґменти з життя Покійного. Від нюйоркського Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій Помісної УКЦеркви і від товаришів з гімназії прощав Покійного мґр Ярослав Щербанюк, підкреслюючи його активність у юнацьких роках.

Похоронні відправи довершив о. И. Кузьмяк, який під час Служби Божої в Церкві св. Юра прощав Володимира, як парафіянина, підкреслюючи при тому, що Покійний закінчив земну мандрівку і тепер перенісся в той світ, світ вічности. Над могилою в Бавнд Бруку прощав Володимира від головної Управи Братства Дивізийників, якої він був членом, д-р Дражньовський. Після похоронів відбулись в Бавнд Бруку поминки, під час яких промовляли і згадували фраґменти з життя Володимира. Інж. Богдан Підгайний у своєму слові дещо відкрив з мало відомої праці Володимира у відділі зв'язку з Краєм. Він вказував на складність праці, яка вимагала великої посвяти й відданости. Про це найкраще міг сказати тільки Б. Підгайний, як відповідальний за цілість зв'язку з крайовою УНО на рідних землях. Євген Стахів розказав фраґмент з життя Володимира у Львові, як члена ОУН. Мирослав Лабунька говорив про Володимира, як приятеля — добросердечну людину. Останнім промовляв Ціх відзначаючи шляхетні властивості Володимира.

Володимир Керод належав до шляхетних і відданих людей, який в житті спирався на християнських основах, будучи практикуючим християнином. Треба підкреслити, що тепер поволі відходить одна з перших ґенерацій членів ОУН, що стали силою обставин переємниками продовження українських визвольних змагань. Багато членів цієї ґенерації віддали своє життя на шляху боротьби за незалежність українського народу. Впали на цьому шляху так рядові, як і провідні члени ОУН. В останньому часі відходять ті, що їм доля судила пережити критичні моменти в житті. В тій черзі слід згадати одного з визначних, хоч з певних причин мало відомого провідного члена ОУН Володимира Керода. Тоді бути членом ОУН — означало свідомо брати на себе риск — бути готовим на кожне діло у змаганні за незалежність українського народу. До того типу членів ОУН саме й належав Володимир Керод.

Св.п. Володимир Керод народився 9-го червня 1913 року в княжім городі Львові. Там же він закінчив середню освіту. Вже в молодому віці виявляв зацікавлення й охоту до організаційної й підпільної праці. Його юнацькі роки саме припали на час після визвольних змагань в 1918 роках — це час формування зорганізованого націоналістичного руху. Звичайно дух цього часу мав чи малий вплив на формування його світогляду, який визначив його життєвий шлях. В юнацькі роки вступив в ряди ОУН, він активну працю в гімназії. В час німецько - большевицької війни Володимир Керод у похідних групах прямує на схід, що їх німці розв'язали, арештуючи її членів. Св.п. Володимирові вдалось уникнути арешту і він повернув до Львова, тут він використовував кожну нагоду, де тільки можна було прислужитись визвольній боротьбі українського народу. В цій площині слід розглядати його участь у Першій Українській Дивізії. Тут не приходиться писати про його долю в Дивізії — мандри і полон. Як тільки опинився на волі у Західній Німеччині, він знову активно включається у працю ЗЧ ОУН, де виконував дуже важливу і відповідальну маловідому працю, будучи керівником технічної референтури зв'язку з підпіллям на Україні. Ця праця вимагала великої обережности, відданости й посвяти, а поруч з тим все була небезпечна. Про його працю на цьому пості були втаємничені тільки одиниці і вона залишиться невідомою, якщо ніхто з безпосередніх учасників зв'язку з підпіллям в Україні не напише мемуарів. Ця праця і була причиною, що на деякий час подружне життя Володимира було розірване. Дружина Ірина з донечкою Іванкою і сином Адріяном жили в Ню Йорку, а Володимир в Мюнхені, Німеччина і це важко переживав св.п. Володимир. Приходилось це не легко поборювати.

Після кризи в ЗЧ ОУН в 1954 р. св.п. Володимир без найменшого вагання рішився стати на боці вимог Краю і став по стороні ОУН. Володимир деякий час редаґував спортову сторінку в „Українському Самостійнику". Він же був членом Політичної Ради ОУН і безперебійно провадив активну працю. Згодом переїхав до Ню Йорку і тут вже більше присвятив уваги родинному життті. Більше зактивізувався в Братстві Дивізійників і був членом середовища ЗП УГВР. В останньому часі був активним членом Товариства за Патріярхальний Устрій Помісної УКЦеркви.

У нормальних обставинах державних народів, що категорію людей до яких належав Володимир Керод ховають з окремим відзначенням й пошаною на державний кошт. В наших обставинах цього здійснити не можна, але його друзі по цей і той бік залізної занавісти збережуть світлу пам'ять про нього та передадуть, щоб ця пам'ять йшла з роду в рід.

Микола Галів

Молодь Денверу в поклоні Т. Шевченкові

Під патронатом Організації Оборони Чотирьох Свобод України, у неділю то.16-го квтня ц. р. в залі публічної школи влаштовано Шевченківське свято. Майже всі точки програми свята були виконані силами молоді.

Програму свята відкрито американським гимном, відіграним на фортепіяні. Дитячий хор під керівництвом Галини Сластіон виконав „Заповіт". Виконання було доказом доброї підготови.

Організатор свята Мирон Кальба, у своєму слові ядерно представив значення Шевченка для українського народу. Глибокого змісту деклямацію виконав студент Роман Колтунюк. Добре опрацьований реферат відчитав студент Петро Богданович. Доповідач подав коротку характеристику творів поета — їхній глибокий національний зміст, за який він був переслідуваний москалями майже ціле своє життя.

Вірш „Село" відспівала студ. Марта Венжівська. Вірш „Мені тринадцятий минало" відчитав студ. Марко Федущак. Реферат англійською мовою відчит передаючи чуттєвий н... ій, студ. Наталія Федущак. Деклямацію „Поклін безсмертному Тарасові виконав студ. Андрій Романишин, поему „Кавказ" — студ. Степан Крушельницький. Гарно виконана в'язанка пісень дитячого хору викликала у присутніх гучні оплески. Диригувала пані Галина Сластіон — при фортепіяні Зеня Коритко, молоденька піяністка. Жіночий октет, під час співу якого можна було побачити довголітню працю в хорах під керівництвом Юрія Сластіона виконав дві пісні: „Вмер Батько наш" і „Світе Тихий". Останньою точкою програми була інсценізація „Розрита могила", що її виконали студенти: Андрій Колодій, Левко Колодій і В. Горчаківський.

Фортепіяновий супровід свята був під керівництвом п. Марії Венжівської. Денверська громада взяла чисельну участь у святі. Під час свята панував святковий настрій, зразковий порядок і тиша під час виконування програми.

Я. Я.

Українці Гартфорду взяли участь у Вірменському святі

(З. Р.). — На запрошення місцевої вірменської громади у святкуванні 60-ліття незалежности Вірменії, з рамени місцевого Відділу УККА, під головством п. Бориса Крупи взяли участь українці. У програмі цього свята, яке відбулося 4 травня 1978, із приватної колекції Олександра Крупи було показано 6 зразків реґіональної української ноші. Відповідне пояснення до кожного одягу вела Зірка Рудик, під легкий акомпаньямент українських мелодій Христі Кінах. На закінчення Даруся Пришляк гарно відтанцювала „Гуцулку" в оригінальнім закарпатськім одязі.

Усіх виконавців — вірменів, українців і литовців щиро вітав посадник Гартфорду.

Поміж публікою можна було відчути загальне захоплення українською точкою.

Чи не було б здоровим і новим явищем, якщо б і ми час від часу запросили інші національності відсвяткувати враз з нами академію чи будь-яке інше важливе свято? Може цим способом ми притягнули б і зацікавили більше молоді.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

СПОРТОВА СЕКЦІЯ УСО „ТРИЗУБ" ВІДБУЛА ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Дня 2-го червня ц.р., у власному домі відбулися Загальні Збори Спортової Секції УСО „Тризуб", Філядельфія, що ними проводила Президія в складі: Р. Савчак — предсідник, д-р І. Павлічка — заступник і І. Фаріон — секретар. Збори відкрив уступаючий голова інж. Б. Сірий — молитвою, запропонувавши порядок дня.

Після відчитання протоколу з попередніх Зборів і його прийняття, відбулося звітування: голови, ланкових та фінансового референта. Згідно із цими звітами в минулому році були діяльні: п'ять дружин копаного м'яча з яких найбільшого успіху добилася І-ша дружина, що здобула звання чемпіона СУАСТ-Схід та Філядельфійської Ліґи, Першої Дивізії, а цим самим і аванс до вищої кляси, що нею є „Мейджор Дивізія". На відмічення заслуговує зорганізування новацької дружини у віці до 10-ти років життя. Провідниками окремих дружин були: Р. Беднарський, Б. Сірий і С. Іськів (перша), Я. Козак, С. Кундиревич (юнацька до 16-ти років), Р. Федик, Ю. Фаріон (юнацька до 14-ти років), Я. Качай, Г. Гарматій, І. Бородяк (юнацька до 10-го року), І. Дармограй і Б. Лужецький.

Активною була чоловіча відбиванкова дружина під проводом Т. Міджака, що тренувала у великій залі в коледжі Сестер Василянок у Факс Чейсі.

Тенісова ланка під проводом інж. Ю. Савчака була організатором тенісових першостей СУВСТ-Схід, що традиційно відбулися на Союзівці. Найвизначнішими тенісистами ланки є Ю. Савчак і О. Олинець.

Ланка ґольфу, що нею проводить Б. Аннюк була організатором українського турніру у Філядельфії в якому взяло участь 32 змагуни.

Успішну активність продовжувала шахова ланка під проводом С. Новаківського. Шахова дружина „Тризуба" змагалася за першенство Філядельфії і Округи. Шахова ланка була господарем першенств УСЦАК. Вчетверте звання першуна УСЦАК здобув найвизначніший шахіст ланки, шаховий майстер ЗСА Б. Бачинський.

Діяльною була теж ланка настільного тенісу, якою проводить О. Крих. В індивідуальних першенствах СУАСТ-Схід О. Крих зайняв друге місце.

Згідно із фінансовим звітом на цю спортову активність „Тризуба" видано к. 10,000 дол. Цю суму частинно покрив УСО „Тризуб" (господарська секція) решту здобуто із виграшів і збірки Коляди. Після звіту Контрольної комісії та уділення уступаючій Управі абсолюторії, приступлено до вибору нової управи, до якої ввійшли: мґр Я. Козак — голова, інж. Б. Сірий і д-р І. Павлічка — заступники, д-р Я. Качай — секретар, С. Іськів — скарбник, М. Кічула і М. Цюпак — господарі, Р. Беднарський, Р. Цюпак, С. Іськів, Б. Сірий — провід І-ої дружини.

Т. Міджак відбиванкова секція чоловіків, Оля Кузевич — відбиванкова секція жінок, Ю. Савчак — теніс, С. Новаківський — шахи, Б. Аннюк — ґольф, О. Кир — настільний теніс.

Члени С. Кундиревич, В. Хромяк, Г. Гарматій, О. Скульський, М. Гись, В. Данилюк, О. Форостяк, Е. Лоза, Р. Михайлевський, Ю. Дорошенко, Р. Ігнатюк, П. Викарчук, О. Лесюк, І. Різанів, І. Дармограй, Ю. Фаріон, Б. Лужецький. Контрольна комісія: М. Субтельний, Я. Кухтин, М. Капій. Пресові референти: Р. Савчак і О. Татомир.

Р.С.

УСПІХИ ДРУЖИН СУМА ПАРМА, ОГАЙО

СК СУМА, Парма — „Львів", Клівленд — 4:2 (3:0)
СК СУМА „С", Парма — „Львів", Клівленд — 3:0 (3:0)

Дня 9-го червня — гра дружини „Д" пройшла на низькому рівні, частинною причиною чого були часті зміни, що їх проводив тренер Петрина.

Дуже цікаво пройшли змагання дружини „С", в якій молоді змагуни пописувалися гарною грою, точними подачами та технічними комбінаціями. Вже в першій половині дружина СУМА вела 3:0 і цей вислід не змогли змінити молоді „львов'яни". Тренер „Львова" — А. Шепарович зробив влучну заміну воротаря, завдяки чому сумівці хоча багато ще стріляли — не змогли здобути більше ґолів.

У другій половині змагуни СУМА сповільнили темпо гри, але продовжували втримати ініціятиву до закінчення тієї цікавої зустрічі. Два ґолі для СУМА стрілив Мельник. Найкращими змагунами „Львова" були: воротар в другій половині — Шепарович; С. Губач, Б. Фішера. Найкращим змагуном гри був Б. Ліщинянський. Склад СК СУМА, Парма „С": Р. Папула, І. Тимків, Р. Попадюк, І. Богуславський, М. Петрина, І. Вібик, Б. Ліщинянський, А. Футей, Т. Мельник, І. Дзюба, Р. Василик, М. Попадюк, М. Данило, І. Тот. Тренер Любомир Мудрий задоволений грою своїх змагунів.

Л.М.